

عنوان مقاله:

معرفی خانقاه های خراسان و کارکردهای آنها

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات فرهنگی - اجتماعی خراسان، دوره 10، شماره 1 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسنده:

فریده داودی مقدم - استادیار دانشگاه شاهد

خلاصه مقاله:

منطقه خراسان، از دیرباز تاکنون از جمله مهم ترین مراکز شکل گیری و اشاعه ی معارف عرفانی بوده است و بسیاری از بزرگان تصوف در این سرزمین زاده و پرورده شده اند و کتاب ها و منابع اصیل صوفیه، چون رساله قشیریه، کشف المحجوب، طبقات الصوفیه، اللمع و ... در این منطقه به نگارش درآمده است و نوابغ جهان عرفان چون عطار و مولانا از خراسان بزرگ برخاسته اند. هم چنین این منطقه از نخستین مراکزی است که خانقاه های صوفیه در آن تاسیس و تعالیم متعالی عرفان از این مکان به ارباب سلوک آموزش داده می شده است. این پژوهش ضمن معرفی کلی خانقاه و کارکردهای آن در تاریخ تصوف ایران به طور عام، به معرفی خانقاه های خراسان و برخی رویکردهای اجتماعی آن به طور خاص می پردازد و هدف آن نمایاندن بخشی از تاریخ و فرهنگ غنی خراسان است. یافته های پژوهش نشان می دهد که خانقاه ها، دارای کارکردها و نقش های مهم دینی، فرهنگی، حمایت گری از فقیران و درماندگان و مسافران و حتی دفاع و مبارزه با ظلم و ستم اجتماعی بوده اند و گاهی نیز می توانند به عنوان مراکزی برای اشاعه موسیقی قومی و جایگاهی برای انتشار اشعار فارسی و معرفی آداب و رسوم مردم به شمار آیند و سبب بازنمایی معماری و هنر ایرانی گردند و به دلیل تعالیم و برنامه های خاص عارفان آزاداندیش در این مکان ها به ارباب سلوک، به محلی برای آزاداندیشی و برخورد آراء و اندیشه های مذاهب مختلف در دوره خود تبدیل شوند.

کلمات کلیدی:

خانقاه، تصوف، خراسان، اجتماع، فرهنگ

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1370329>

